

ת"פ 64551/03/16 - מדינת ישראל נגד פ א פ

בית משפט השלום באילת

18 ינואר 2017

ת"פ 64551-03-16 מדינת ישראל נ' פ

בפני כב' השופט יוסי טופף
המאשימה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד זוהר אזרואל
שלוחת תביעות אילת

נגד
הנאשם:

פ א פ
ע"י ב"כ עו"ד יצחק מויאל
סנגוריה ציבורית

גזר דין

האישום וההרשעה

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן, בעבירות של תקיפה סתם בנסיבות מחמירות כלפי בן זוג לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ואיומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

2. לפי כתב האישום המתוקן, במועד הרלוונטי, הנאשם וגב' ד פ (להלן: "המתלוננת") היו בני זוג נשוי ולהם שני ילדים משותפים. ביום 27.3.2016, פרץ ויכוח בין הנאשם למתלוננת, במהלכו דחף הנאשם את המתלוננת ואיים עליה באומרו: "אני אהרוג אותך" כדי להפחידה או להקניטה. כחודשיים עובר לאירוע זה, הנאשם תקף את המתלוננת פעם נוספת, בעת שהיו בדירתם, בכך שדחף אותה אל הרצפה, חבט בפניה ואיים עליה באומרו שיהרוג אותה, ישים אותה באמבטיה, ישפוך עליה חומצה וינקה את המקום כך שאיש לא ימצא אותה.

תסקירי שירות המבחן

3. שירות המבחן הגיש שני תסקירים בעניינו של הנאשם. במסגרת התסקיר הראשון מיום 17.7.2016, נסקרו קורות חייו של הנאשם ומשפחתו, אך בשל צנעת הפרט אמנע מלפרט מעבר לנדרש. הנאשם בן 43, נעדר עבר פלילי, נשוי (באותה עת) ואב לשני ילדים בני 14 ו-18. הנאשם עובד מזה שנתיים. ... הנאשם תיאר מערכת זוגית מורכבת, לא יציבה, חסרת אמון ושותפות. הנאשם הודה בפני שירות המבחן בביצוע העבירות המיוחסות לו, ביטא סלידה מהתנהגותו וטען כי ביצע את המעשים מתוך תחושות של תסכול וחוסר אונים נוכח התנהלות אשתו, שלגישתו לא הייתה מותאמת. הנאשם שלל שימוש בסמים והתנהגות אלימה כדפוס, הודה כי במצבי דחק נהג לצרוך אלכוהול, אך שלל בעייתיות בתחום זה והתחייב להימנע מצריכת אלכוהול. הנאשם ביטא מוכנות רגשית

עמוד 1

לעריכת הסכם גירושין ומסר כי הגיע להסכמות עם אשתו. הנאשם שולב במסגרת טיפולית בתחום האלימות הזוגית ושיתף פעולה באופן משביע רצון.

בשיחה שקיים שירות המבחן עם המתלוננת, היא תיארה קשיים במערכת היחסים הזוגית בינה לבין הנאשם, שנבעו לתפיסתה מקנאה אובססיבית שגילה כלפיה. המתלוננת מסרה שהנאשם נהג להתפרץ כלפיה באלימות מילולית ופיזית לאחר שהרבה בצריכת אלכוהול. לדבריה במהלך האירוע המתואר בכתב האישום הנאשם היה שתוי. צוין כי בתחילה מסרה המתלוננת שברצונה לשמר את הנישואין למען ילדיה, אך לבסוף החליטה שברצונה להתגרש על מנת לצמצם את הקונפליקט ביניהם. בסמוך להגשת התסקיר מסרה המתלוננת כי הסכם הגירושין כמעט ונחתם ושללה חשש כל מפניו. שירות המבחן לא התרשם מהנאשם כאדם בעל מאפיינים עבריינים ואלימים או כמי שסובל מבעיית התמכרות אקוטית. שירות המבחן התרשם כי הנאשם התקשה להתמודד במסגרת הזוגית עם המתלוננת, ולכן התקשה לרסן עצמו ונהג באימפולסיביות. נוכח השלמת הנאשם עם הליך הגירושין ושיתוף הפעולה במסגרת הטיפולית, העריך שירות המבחן שפחת הסיכון להישנות העבירה וגבר הסיכוי לשיקומו. שירות המבחן ביקש להשהות המלצותיו עד לאחר השלמת הליך הגירושין, לשם מעקב אחר השתלבות הנאשם והתמדתו במסגרת הטיפולית.

בתסקיר משלים שהוגש ביום 9.12.2016 צוין כי הנאשם שולב במסגרת טיפולית לגברים אלימים באופן משביע רצון והתחייב להמשיך לשיתוף פעולה עם השירות ככל שידרש. בשיחות נוספות עם המתלוננת תוארו יחסי הורות משותפת טובים, המבוססים על כבוד הדדי וצוינה הערכה לתפקוד הנאשם כאב לילדיו. המתלוננת מסרה כי אינה חוששת עוד מהנאשם. בני הזוג הציגו הסכם גירושין חתום. שירות המבחן ציין כי הנאשם הודה בביצוע העבירה, ביטא סלידה מהתנהגותו, הפיק לקחים מהאירוע, השלים עם גירושיו ונמנע מצריכת אלכוהול. נוכח האמור העריך שירות המבחן כי הסיכון להישנות העבירה פחת בעוד שגבר הסיכוי לשיקומו ולמציאת דרכים אלטרנטיביות להתמודדות עם מצבי לחץ ודחק. בנסיבות האמורות המליץ שירות המבחן להימנע מהרשעת הנאשם, בשל החשש לפגיעה בסיכוייו להתקדם בתעסוקה התואמת את כישוריו ויכולותיו. שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשם צו של"צ בהיקף של 140 שעות, צו מבחן לשנה במהלכה ימשיך לקחת חלק במסגרת קבוצה טיפולית בחסות שירות המבחן, וחתימה על התחייבות כספית להימנע מכל עבירת אלימות.

טיעוני הצדדים

4. ב"כ המאשימה, עו"ד זוהר אזרואל, עתרה לקביעת מתחם ענישה שבין חודשיים ל-8 חודשי מאסר בפועל וביקשה לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל ברף הבינוני, שיכול וירוצה בעבודות שירות, מאסרים מותנים בעבירות אלימות, חתימה על התחייבות ופיצוי למתלוננת. התובעת עמדה על חומרת העבירות שביצע הנאשם, שכללו דחיפות וחבטות במתלוננת תוך איומיו להרגה, לרבות בדרך של שפיכת חומצה והעלמתה. התובעת טענה כי בעבירת תקיפה סתם כנגד בת זוגו פגע הנאשם בערכי כבוד האדם וחירותו, הביטחון האישי, שלמות הגוף

והתא המשפחתי, ואיומיו פגע הנאשם בערכי שלוות הנפש של המתלוננת, בטחונה וחירותה. התובעת גרסה כי האיומים שהשמיע הנאשם הינם ברף חמרה גבוה ואילו מעשי האלימות הינם ברף הבינוני. התובעת הביאה בכלל חשבון את הערכתו החיובית של שירות המבחן כפי שהובא בתסקיר, אך טענה כי לצורך ביטול הרשעה על הנאשם להצביע על נזק קונקרטי שעלול להיגרם לו כתוצאה מהרשעתו ואין להסתפק בתרחיש תאורטי. התובעת הציגה פסיקה רלוונטית.

5. ב"כ הנאשם, עו"ד יצחק מויאל, עתר לביטול הרשעת הנאשם וביקש להשית על הנאשם צווי מבחן ושל"צ בהתאם להמלצת שירות המבחן. הסנגור ציין כי הנאשם יליד 1972, ללא עבר פלילי, הודה בהזדמנות הראשונה בביצוע העבירות המפורטות בכתב האישום המתוקן ונטל אחריות למעשיו. צוין כי הנאשם שהה במעצר מיום 27.3.2016 ועד ליום 31.3.2016 ולאחר מכן משוחרר בתנאים מגבילים לרבות מעצר בית לילי. הסנגור הפנה לתסקירי שירות המבחן מהם עולה הנאשם הינו בעל דפוסי התנהגות נורמטיביים על פי רוב. הסנגור הדגיש כי הנאשם שולב במסגרת טיפולית וניכר כי התהליך תרם לשיקומו עד כי שירות המבחן התרשם שהסבירות להישנות עבירות דומות נמוכה. הסנגור טען כי על אף שמדובר בשני אירועים מדובר למעשה במעידה חד פעמית שהתרחשה בפרק זמן תחום, ומשהסתיים הקשר הזוגי בין בני הזוג הרי שהסיכון להישנות העבירה אינו קיים עוד. נמסר שהנאשם עובד ב... וצפוי להתקדם לתפקיד ניהולי והביע חשש שהרשעתו בדין תפגע באפשרותו להתקדם בעבודתו. הסנגור הגיש פסיקה רלוונטית.

6. הנאשם התנצל על מעשיו. הנאשם ציין שמאז האירוע התגרש מאשתו, הוא נוהג להשתתף באופן קבוע במסגרת טיפולית בחסות שירות המבחן וכיום הוא רואה את הדברים בצורה שונה. הנאשם סיפר על הקשיים עמם התמודד, בעיקר בכל הנוגע לשמירת הקשר עם ילדיו, בתקופת שחרורו בתנאים מגבילים. הנאשם ביקש שלא להרשיעו והתחייב לבצע כל עונש שיוטל עליו. הנאשם סיפר שלאחרונה השתתף בקורס ניהולי במסגרת עבודתו וייתכן שבעתיד יוכל להתמנות למנהל אחזקה ובמקביל הוצעה לו עבודה באחזקה באזור הגבול. לטענתו, הרשעה בדין עלולה לפגוע בסיכויי להתקדם בעתיד.

האם יש מקום לבטל את הרשעת הנאשם?

7. ככלל, נאשם שהודה במיוחס לו או שאשמתו הוכחה, מורה האינטרס הציבורי כי הוא יורשע וייענש. ההרשעה היא תוצאה מתחייבת ממהות ההליך הפלילי באמצעותה מביעה החברה את סלידתה ממעשה העבירה שביצע הנאשם במגמה להביא להרתעה אישית ולהרתעה כללית. כך תוגשמה מטרות הענישה. בית המשפט משתמש בסמכותו שלא להרשיע נאשם, בנסיבות יוצאות דופן בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, לבין חומרתה של העבירה (ר' בע"פ 2513/96 **מדינת ישראל נ' ויקטור שמש**, פ"ד נ(3) 682; ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337 (להלן - **כתב**); רע"פ 432/85 **רומנו נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 21.8.1985); ע"פ 9893/06 **אסנת אלון לאופר נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 31.12.2007)).

כך קבעה כב' השופטת פרוקצ'יה בע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פ"ד נד(3) 685:

"משמתבקש בית-המשפט לשקול אימתי יחיל את הכלל המדבר בחובת הרשעה ומתי יחיל את החריג בדבר הימנעות מהרשעה, נדרש איזון שיקולים המעמיד את האינטרס הציבורי אל מול נסיבותיו האינדיווידואליות של הנאשם (689ז - 690א). בראייה כוללת נשקל מן הצד האחד הצורך במיצויו של ההליך הפלילי בדרך של הרשעת העבריין כדי להשיג בכך, בין היתר, את גורם ההרתעה והאכיפה השוויונית של החוק. שיקול ציבורי זה פועל במשנה תוקף ככל שחומרת העבירה גדולה יותר, והנזקים לפרט ולציבור מביצועה גוברים (690ב). כנגד השיקול הציבורי נשקל עניינו של הפרט הנאשם, ובמסגרת זו נבחנים נתונים שונים הנוגעים אליו, וביניהם - טיב העבירה שעבר וחומרתה, עברו הפלילי, גילו, מצב בריאותו והנזק הצפוי לו מהרשעה. באשר לנאשמים בגירים, במאזן השיקולים האמור גובר בדרך-כלל השיקול הציבורי, ורק נסיבות מיוחדות, חריגות ויוצאות-דופן ביותר תצדקנה סטייה מחובת מיצוי הדין בדרך הרשעת העבריין, וזאת, לרוב, כאשר עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין הנזק הצפוי מהרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה והנזק הצפוי לעבריין מההרשעה (690ג)."

הכללים להימנעות מהרשעה או ביטולה נוסחו על ידי כב' השופטת דורנר בפסק הדין **כתב**, כך:

"הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים.."

כללים אלה נועדו למקרים יוצאי דופן בהם "אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה" (432/85 רומנו נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 21.8.1985)).

8. לצורך הכרעה בשאלת אי ההרשעה (או ביטול ההרשעה) יש לשקול את עברו של הנאשם, חומרת העבירה, נסיבות ביצועה, מידת הפגיעה שהסבה העבירה לאחרים, הסבירות שהנאשם יעבור עבירות נוספות, דפוס התנהגותו של הנאשם ויחסו לעבירה, משמעות ההרשעה על הדימוי העצמי של הנאשם והשפעת ההרשעה על תחומי פעילותו. כמו כן, נלקחת בחשבון שאלת שיקום הנאשם במסגרת שיקולי הענישה ואינטרס שיקומו, אשר יכול לא אחת להטות את הכף מול האינטרס הציבורי (ע"פ 9090/00 **בועז שניידרמן נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 22.2.2001)).

9. לאור חומרת העבירות שביצע הנאשם ולאחר שנתתי דעתי גם לשיקולים העומדים לקולא בעניינו, ביניהם גילו, עברו הנקי, מצבו המשפחתי וניהול אורח חיים נורמטיבי בעיקרו, ונכח המבחנים שנסקרו בהלכה הפסוקה, והפסיקה שהציגו הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי אין הצדקה לחרוג בעניינו של הנאשם מהכלל ולהורות על ביטול הרשעתו.

הנאשם אכן הודה בביצוע העבירות, הביע חרטה ושולב בהצלחה בקבוצה טיפולית לגברים שנהגו באלימות כלפי בנות זוגן, אך לאור חומרת מעשיו, באתי למסקנה כי למרות כל אלה יש להטביע חותם פליליות על מעשיו של הנאשם בנסיבותיהם ובבחינת מידת האשמה לבל ישוגר מסר הפוך מן המתחייב. כל מסקנה אחרת, תפגע בשיקולי ענישה אחרים הקשורים לגמול ולהרתעת הנאשם ועבריניים כמותו. חומרת מעשיו של הנאשם, נסיבות

ביצוען והפוטנציאל הגלום בהם להתפתחות אירוע אלים עוד יותר אינם מאפשרים מסר של סלחנות בדרך של ביטול ההרשעה. הנאשם תקף את רעייתו דאז, בכך שדחף אותה בשתי הזדמנויות שונות, באחת מהן הפילה לרצפה וחבט בפניה. הנאשם איים להורגה ואף פירט באופן מזעזע ושאינו משתמע לשתי פנים כיצד בכוונתו להשתמש בחומצה על מנת להעלים אותה כדי שאף אחד לא ימצא אותה.

מעשי הנאשם אינם קלי ערך והפגיעה שתיגרם לו אינה כה כבדה על מנת שייקבע עניינו כיוצא דופן לשם חזרה מהרשעתו. שיקולים אלה באים לדי ביטוי בעניינו של הנאשם בעצם הרשעתו, בהשתתפות עונש הרתעתי שירחף כחרב מתהפכת מעל ראשו, לבל ישוב ויבצע עבירות נוספות בעתות משבר עתידיות. רכיבי ענישה אלה לא יהיו אפשריים ככל שלא יורשע הנאשם בדין.

זאת ועוד, לא שוכנעתי בהעדר יחס סביר בין חומרת העבירות לבין הנזק הצפוי לנאשם מהרשעתו. בהקשר זה יש להראות, כי הפגיעה הצפויה בסיכויי שיקומו או בעתידו של הנאשם אינה שקולה כלל ועיקר לתועלת הציבורית שיש בהרשעתו. בבחינת הנזק העלול להיגרם לנאשם, אין מקום להסתפק ב"תרחיש תיאורטי", ויש להצביע על קיומו של נזק מוחשי וקונקרטי אשר צפוי לנאשם מעצם ההרשעה (רע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 1.1.2013); רע"פ 1439/13 קשת נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 4.3.2013); רע"פ 8627/12 הנסב נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 31.12.2012); רע"פ 5860/15 אנה סגל נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 7.9.2015); רע"פ 6449/15 הייתם חלואני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 12.10.2015); רע"פ 8971/15 כל בו חצי חניס בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 27.1.2016)).

נמסר כי הנאשם מועסק כ... ב... מזה כשנתיים וטרם עבודתו זו עבד כאיש אחזקה במלונות אחרים בעיר. הנאשם מסר שלאחרונה השתתף בקורס ניהולי במסגרת עבודתו וייתכן שבעתיד יוכל להתמנות למנהל אחזקה. בנוסף טען הנאשם כי הוצעה לו עבודה בתחום האחזקה באזור הגבול. הנאשם לא הציג כל ראיה או אסמכתא כי הרשעתו בדין תפגע בקידומו במקום העבודה, ובכל מקרה לא מצאתי כי יש בהרשעתו, למצער עד כה, כדי לפגוע בתחום עיסוקו באופן קונקרטי. אציין כי גם אם קיים פוטנציאל לפגיעה תעסוקתית בהינתן הרשעה, לא שוכנעתי כי הותרת הרשעתו בעינה תגרום לפגיעה חמורה בעיסוקו או בשיקומו ואין להעדיפו ביחס לכלל הנאשמים המורשעים בדין בגין אותן עבירות.

10. לא נעלמו מעיני המלצות שירות המבחן. להמלצות שירות המבחן ניתן משקל רב, אך הן אינן חופפות בהכרח את שיקולי בית המשפט, המופקד על ראיית מכלול האינטרסים בענישה ועל כן לא מצאתי לקבלן. נטילת אחריות מצד הנאשם לביצוע העבירות והחרטה שהביע בהקשר זה, לאחר הרשעתו, אינן משיגות את חומרת מעשיו.

סבורני כי הליכת כברת דרך לקראת הנאשם תמצא ביטוייה בגזירת עונשו לאור השיקולים העומדים לו לקולא ולחומרה. כאמור, המדובר בהסתבכותו הראשונה של הנאשם בפלילים, החריגה לנוף חייו, אך יש בחומרת מעשיו כדי לגבור על מקריות כלשהי שניתן היה לייחס להתנהגותו. חלקו של הנאשם בביצוע העבירה היה מרכזי והוא לא נגרר לביצועה על ידי אחרים. כבר הזכרתי את מידת הפגיעה הגבוהה של מעשי הנאשם והסיכון הפוטנציאלי

הכרוך בהם ועל כן הרשעת הנאשם תיוותר על כנה.

הענישה

11. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. תחילה, אקבע את מתחם הענישה למעשה העבירה שביצע הנאשם, על בסיס שיקולים נורמטיביים ואובייקטיביים, בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו, מידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. לאחר מכן, אקבע את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבותיו, בצורך בהרתעתו ואחרים כמותו, ובכלל זה אבחן האם ראוי כי ענישת הנאשם תחרוג ממתחם הענישה (ע"פ 2918/13 **דבס נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 18.7.2013); ע"פ 1903/13 **עיאשה נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 14.7.2013); ע"פ 1323/13 **חסן נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 5.6.2013)).

12. הנאשם הורשע כאמור בעבירות של תקיפה סתם בנסיבות מחמירות כלפי בן זוג ובאיומים. הגם שמדובר בשני אירועים שהתרחשו במועדים שונים הרי שסבורני כי יש לראות בכלל העבירות כאירוע מתמשך אחד לצורך קביעת מתחם הענישה, נוכח הקשר ההדוק בין העבירות במקרה דנא. מכאן, אקבע מתחם עונש הולם לאירוע כולו, בנסיבות ביצועו, ואגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע (ראו: ע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל** (29.10.2014); ע"פ 2519/14 **ענאד אבו קיעאן נ' מדינת ישראל** (29.12.2014); סע' 40ג(א) ו-40ג(א) לחוק העונשין).

מתחם הענישה ההולם

13. מתחם הענישה ההולם יקבע בהתאם לעקרון ההלימה, כפי שהוגדר בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין. לצורך כך אביא בחשבון את הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בהם; נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, מידת אשמו של הנאשם; ומדיניות הענישה הנוהגת (ע"פ 8641/12 **סעד נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 5.8.2013)). אעמוד להלן על מרכיביו השונים של מתחם העונש ההולם.

14. **הערכים החברתיים המוגנים ומידת הפגיעה בהם** - בביצוע עבירות איומים, לצידה קבע המחוקק עונש מרבי של שלוש שנות מאסר, ותקיפת סתם של בן זוג, לצידה קבע המחוקק עונש מרבי של ארבע שנות מאסר, פגע הנאשם בערכים חברתיים מוגנים של הגנה על התא המשפחתי מפני אלימות, שלמות גופה של המותקפת, זכותה לאוטונומיה על גופה, שלווה נפשה וביטחונה האישי בעיקר בד' אמות התא המשפחתי.

הנאשם הפעיל אלימות מוחשית כלפי בת זוגו ואיומו המפורט חמור, כך שמידת הפגיעה בערכים המוגנים הינה ממשית ומוחשית.

בתי המשפט על ערכאותיהם קבעו שיש לשוות חומרה יתרה לעבירות המבוצעות בד' אמותיו של התא המשפחתי ונקבע כי כל עבירת אלימות במשפחה צריכה לקבל מענה מוחשי. כך למשל:

ברע"פ 2038/04 לם נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(4) 96, נאמר בעניין עבירת האימים:

"האיום הוא אפוא ביטוי שהמשפט מטיל עליו מגבלות תוך פגיעה בחופש הביטוי, וזאת כדי להגן על רכבים אחרים ובהם שלוות נפשו, ביטחונו וחירות פעולתו של הפרט. האיום מסכן את חירות פעולתו של הפרט שכן פעמים רבות האיום כרוך גם בצפייה להתנהגות מסוימת מצד המאיים שהמאיים מבקש להשיג באמצעות השמעת האיום."

וכן ראו בעפ"ג (מח' מרכז) 46721-02-10 לאוסקי נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 6.5.2010):

"התמונה העולה היא של התנהגות מאיימת משפילה ומטילת מורא של המערער כלפי המתלוננת: לשון האימים קשה, חמורה ואף אכזרית. יש בהישנותם על רקע עברו הפלילי של הנאשם, כדי להצביע על אופי אלים ומסוכנות ממשית". אנו ערים לכך שברוב העבירות מדובר באימים ולא באלימות ואולם צוין כבר כי מדובר בלשון אימים קשה ביותר וכאשר מדובר באימים כלפי בת-זוג, אין מקום להטלת עונשים מקלים (למשל רע"פ 1293/08 קורניק נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו), 25.6.08).

וכן בע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 11.10.2007):

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג; באלימות במשפחה, נגישותם של קרבנות העבירה למערכת המשטרתית או למערכות הסיוע האחרות היא ענין מרוכב וקשה, הטעון רגשות חזקים, פחדים ואימה. הבושה, והרצון לשמור על שלמות המשפחה הופך לא אחת את התלונה על אלימות במשפחה למהלך קשה וטעון. לא אחת, קיימת תלות כלכלית ורגשית של בן הזוג המוכה בבן הזוג המכה, ותלות זו גם היא מקשה על חשיפת הפגיעה. גורמים אלה ואחרים בשילובם, משווים מימד מחמיר לעבירות אלימות במשפחה. נפוצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבנות האלימות שהם על פי רוב חסרי ישע, תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה."

15. **בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות** מעלה כי מדובר בעבירות אלימות שהתרחשו על רקע משבר זוגי שחוו הנאשם והמתלוננת. הנאשם תיאר את יחסיו הזוגיים בתקופה הסמוכה לאירועים כמבוססים על חוסר אמון והעדר שותפות. המתלוננת אישרה כי השניים חוו קשיים במערכת היחסים שנבעו מקנאתו לה והוסיפה כי

במועד האירוע היה הנאשם שרוי תחת השפעת אלכוהול. דומה כי הנאשם פעל באופן אימפולסיבי וללא תכנון מוקדם, בעת שהיה שרוי בגילופין, ונהג כך מתוך קושי להתמודד עם חוסר היציבות במערכת היחסים. הנאשם דחף את המתלוננת בשני מועדים שונים וחסב בפניה. באשר לנזק שנגרם מביצוע העבירות, אציין כי כתב האישום המתוקן אינו מפרט נזק גופני, אך ניתן לשער את הפחד והבהלה שחשה המתלוננת, כמו גם הפוטנציאל לנזק משמעותי הגלום במעשיו של הנאשם. התרשמתי כי מידת אשמו של הנאשם רבה מאוד ולו חלק מרכזי ועיקרי במהלך הדברים. הנאשם הבין היטב את אשר עשה, את הפסול שבמעשיו ואת משמעותם. הנאשם יכל להימנע מהמעשים לו רצה בכך, הוא אינו זכאי ליהנות מהגנה שבדין ואינו קרוב לסייג לאחריות פלילית.

16. **מדיניות הענישה הנהוגה** בעבירות שבוצעו שמה דגש על הצורך במאבק בנגע האלימות שפשט בחברה הישראלית ובצורך להשית ענישה מרתיעה. בתי המשפט קבעו עונשים במנעד רחב בהתאם לנסיבות המקרה. סקירת הפסיקה בעבירות בהן הורשע הנאשם בנסיבות דומות, מלמדת על טווח ענישה החל ממאסר מותנה וכלה במספר חודשי מאסר בפועל. כך למשל:

א. ברע"פ 9118/12 **פריגין נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 1.1.2013), נדחתה בקשת רשות ערעור מטעם נאשם אשר הורשע בעבירה של איומים כלפי זוגתו לשעבר ואדם נוסף. הנאשם הגיע לבית המתלוננת כשהוא שיכור וכאשר הבחין בה עם אדם נוסף, ניסה לתקוף את האדם הנוסף ואיים על המתלוננת כי יהרוג אותה. הנאשם, ללא הרשעות קודמות, נידון **למאסר על תנאי וצו מבחן**.

ב. ברע"פ 10797/05 **פלוני נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 7.3.2006), נדחתה בקשת ערעור של נאשם אשר הורשע בביצוע עבירות של תקיפת בת זוג ואיומים, בכך שאמר למתלוננת: "אני עכשיו מפוצץ לך את המוח", משך בשערותיה וחסב אגרופיו בראשה. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטלו **9 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה**. עונש של מאסר מותנה הופעל בחופף.

ג. בעפ"ג (מח' ים) 57596-05-15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 23.8.2015), התקבל ערעור של נאשם, אשר הורשע בעבירת איומים ותקיפת בת זוגו. הנאשם תקף את המתלוננת בכך שאחז בלסתה כשבידו סכין, ותקף אותה בהזדמנויות שונות תוך שהוא מכה אותה בסטירות ובאגרופים. בערכאה הדיונית הוטלו על הנאשם בן 64, ללא עבר פלילי, 5 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי והתחייבות. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם ענישה הולם שנע בין מאסר בפועל לתקופה קצרה שניתן לרצות בעבודות שירות, לבין מספר חודשי מאסר בפועל**, והטיל על הנאשם **45 ימי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות** ותקופת המאסר המותנה קוצרה לחודשיים.

ד. בעפ"ג (מח' מרכז) 33513-01-15 **מדינת ישראל נ' פלוני** (ניתן ביום 21.4.2015) נדחה ערעור המאשימה בגין קולת העונש שהוטל על נאשם שהורשע נאשם בעבירת איומים כלפי גרושתו. הנאשם איים עליה בטלפון שיהרוג אותה. לחובתו של הנאשם היה מאסר על תנאי בר הפעלה בן 4 חודשים. בערכאה הדיונית **נקבע מתחם ענישה הולם שנע בין מאסר על תנאי ועד ל-6 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם הוטלו 4 חודשי

מאסר בפועל, בחופף ובמצטבר לעונש המאסר על תנאי שהופעל, ובסה"כ **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות**, מאסר על תנאי קנס והתחייבות.

ה. בע"פג (מח' י-ם) 46599-01-15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 3.3.2015) נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע בעבירת איומים ותקיפת בת זוג. הנאשם אחז בידה של המתלוננת וטלטל אותה בעת שאחז סכין. באירוע אחר שבר חפצים בבית ואיים על המתלוננת. הנאשם החל בהליך שיקומי משמעותי ולפיכך הטיל עליו בית המשפט בערכאה הדיונית **של"צ** בהיקף 140 שעות, צו מבחן ומאסר על תנאי.

ו. בע"פ (מח' מרכז) 30868-08-13 **חג'אג' נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 17.11.2013) התקבל בחלקו ערעורו של נאשם, אשר הורשע בעבירת איומים. הנאשם איים בפני מפקד הכלא כי ירצח את בת זוגו. בערכאה הדיונית נקבע מתחם ענישה הולם הנע בין עונש הצופה פני עתיד לבין מספר חודשי מאסר, מאסר על תנאי וקנס וגזר על הנאשם 4 חודשי מאסר בפועל שירוצו במצטבר ל-5 חודשי מאסר על תנאי שהופעל בעניינו. בית המשפט המחוזי העמיד את עונש המאסר על **4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות**.

ז. בע"פ (מח' חי') 2350-02-13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 7.11.2013), התקבל ערעורו של נאשם אשר הורשע על יסוד הודאתו בביצוע עבירות של איומים, היזק בזדון ותקיפה סתם. העבירות בוצעו כלפי רעייתו וילדיו של הנאשם, כאשר היה שרוי בגילופין. בערכאה הדיונית הוטלו על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי הקל בעונשו, בהתחשב בשיקולי שיקום והטיל עליו **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות**.

ח. בת"פ (ב"ש) 3141-04-11 **מדינת ישראל נ' מוחמד** (ניתן ביום 25.11.2014), הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעבירות של תקיפה בנסיבות מחמירות כלפי בת זוגו ואיומים, בכך שמשך בשערותיה וסטר על פניה. לאחר מכן, הגיע הנאשם לבית הוריה של המתלוננת וצעק לה שתפתח את הדלת וכן איים עליה בכך שיהרוג אותה. נקבע מתחם ענישה הולם שנע בין **חודשיים ל-8 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם שהורשע בהליך פלילי אחר במקביל להליך דנן, הוטלו **4 חודשי מאסר על תנאי וצו מבחן**.

ט. בת"פ (אי') 2671-05-12 **מדינת ישראל נ' ולדימיר מנקו** (ניתן ביום 10.6.2014), הורשע הנאשם, על יסוד הודאתו, בעבירות של איומים ותקיפה סתם של בת זוגו בשני אירועים. באירוע הראשון אמר הנאשם למתלוננת כי ישבור את רגליה וכי יהרוג אותה, נשך אותה וסטר בפניה 3 פעמים. באירוע השני, הנאשם הכניס את המתלוננת למקלחת, פתח מים קרים ואמר לה "כשתירגעי אני אוציא אותך מפה", חבט בראשה ובגבה וסטר לה. לכל אחד מהאירועים נקבע מתחם ענישה הולם שנע בין **4 ל-12 חודשי מאסר בפועל** כשלצדם רכיבי ענישה מותנית. על הנאשם נעדר הרשעות קודמות, הוטלו **4 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות**, מאסרים מותנים, פיצוי והתחייבות.

י. בת"פ (פ"ת) 30773-02-13 **מדינת ישראל נ' מנצור** (ניתן ביום 9.7.2013), הורשע נאשם על יסוד הודאתו,

בביצוע עבירות של איומים, אשר הופנו כלפי המתלוננת שהינה פרודתו. על הנאשם יליד 1936, ללא עבר פלילי, הוטלו **6 חודשי מאסר על תנאי**.

יא. בת"פ (עכו) 33652-03-11 **מדינת ישראל נ' מטר** (ניתן ביום 3.7.2012), הורשע הנאשם על יסוד הודאתו, בעבירות תקיפה בנסיבות מחמירות כלפי בת זוג ואיומים, בכך שתפס את המתלוננת בשערותיה, הלם בגבה באמצעות אגרופיו, הטיח את ראשה במשקוף דלת הנהג ואיים עליה שכשישוב הביתה היא תקבל ממנו מכות. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הוטלו **7 חודשי מאסר על תנאי** והתחייבות.

17. מכל המקובץ, סבורני כי מתחם העונש ההולם לעבירות שבוצעו על ידי הנאשם, בנסיבות המפורטות, נע **בין מאסר מותנה לבין 8 חודשי מאסר בפועל**, לצד ענישה מרתיעה וענישה כלכלית.

האם יש מקום לחריגה מגבולות מתחם הענישה

18. עם קביעת מתחם הענישה, על בית המשפט לבחון האם ראוי לחרוג ממנו לקולה בשל שיקולי שיקום (סעיף 40 לחוק העונשין) או לחומרה בשל הצורך להגנה על שלום הציבור (סעיף 40 לחוק העונשין). במקרה דנא, לא מצאתי הצדקה לחריגה ממתחם הענישה. הליך שיקומו של הנאשם יובא בכלל חשבון בקביעת העונש המתאים לו במתחם הענישה; מנגד, לא שוכנעתי כי יש הצדקה לחציית רף מתחם הענישה לחומרה משיקולי הגנה על שלום הציבור. אי-לכך, מכלול השיקולים, לרבות שיקולי הרתעת הנאשם ואחרים כמותו ינחוני בקביעת העונש המתאים בגדר מתחם הענישה (סעי' 40 ו-40 לחוק העונשין).

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

19. בגזירת העונש המתאים לנאשם שלפניי וכמצוות סעיף 40 לחוק העונשין, יש מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות, אשר אינן קשורות בביצוע העבירות. בדרך זו חידד תיקון 113 לחוק העונשין את הצורך בהמשך נקיטת שיטת ענישה אינדיווידואלית, הבוחנת נסיבותיו של כל מקרה ואדם המובא לדין (ע"פ 433/89 **אטיאס נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(4) 170; ע"פ 5106/99 **אבו ניג'מה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(1) 350; רע"פ 3173/09 **פראגין נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 5.5.2009)).

20. שיקולים לחומרה: בבסיס השיקולים לחומרה עומדת המדיניות המשפטית בעבירות בהן הורשע הנאשם, עבירות שבוצעו במסגרת התא המשפחתי, וחומרתן. בגזירת העונש הבאתי בחשבון את שיקולי הרתעת היחיד והרבים. כנגד ביצוע עבירות אלימות ואיומים כלפי בן זוג, יש להציב גבולות ברורים ומסר של הוקעה חד וצלול לנאשם ולציבור כולו, כי עבירות מסוג זה יתקלו בענישה מוחשית. חומרת המעשים ונסיבות ביצועם מביאים למסקנה כי אין די בענישה טיפולית בעניינו, אלא יש צורך בענישה מוחשית ומרתיעה בדרך תרומה לחברה וענישה צופה פני

עתידי, כדי להמחיש את הסלידה שחש הציבור מהמעשים ובתוך כך לשגר מסר מרתיע לבל ישוב הנאשם לבצע עבירות נוספות בעתיד.

21. שיקולים לקולא: הנאשם יליד 1972, אב לשני ילדים מתבגרים ואין לחובתו הרשעות קודמות. הנאשם הודה במיוחס לו בהזדמנות הראשונה, התנצל והביע סלידה ממעשיו. הנאשם שולב בהצלחה בקבוצה טיפולית לגברים שהפגינו אלימות כלפי בנות זוגם. הנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי בעיקרו ושומר על יציבות תעסוקתית בתחום ... הנאשם התגרש מרעייתו ומקיים עמה יחסי הורות משותפת טובים המבוססים על כבוד הדדי. נתתי דעתי להמלצות שירות המבחן ולהערכתם כי הסיכוי להישנות העברה על ידי הנאשם נמוך. הבאתי בחשבון את מאמציו של הנאשם לפרנס את משפחתו על אף המשבר האישי אליו נקלע, ואת רצונו להיות מעורב עוד יותר בטיפול בילדיו, דבר אשר נמנע ממנו בשל ההגבלות שהוטלו על חירותו במסגרת הליך זה. בנסיבות אלה שוכנעתי כי עונש מאסר, אף כזה שירוצה בעבודות שירות, יפגע יתר על המידה ביכולתו של הנאשם לפרנס את משפחתו ולדאוג לילדיו.

22. הבאתי בחשבון כי במסגרת הליך זה נעצר הנאשם למשך 5 ימים (27.3.2016 - 31.3.2016), לאחרים שוחרר בתנאים מגבילים, שכללו מעצר בית לילי.

סוף דבר

23. מכל הנתונים והשיקולים שפירטתי לעיל, מצאתי להשית על הנאשם עונש כדלקמן:

מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מהיום יעבור על עבירת אימים לפי סעיף 192 לחוק העונשין או כל עבירת אלימות כלפי בן זוג.

צו של"צ בהיקף של 140 שעות שיבוצעו במתנ"ס "קוליר" על פי התוכנית שגיבש שירות המבחן. מובהר בזאת לנאשם כי אם לא יעמוד בתנאי צו השל"צ ניתן יהיה להפקיעו ולגזור את עונשו מחדש.

צו מבחן לתקופה של 12 חודשים. הנאשם ימשיך את השתתפותו בקבוצה הטיפולית בתחום האלימות הזוגית במסגרת שירות המבחן למשך שנה החל מהיום. מובהר בזאת לנאשם כי אם לא יעמוד בתנאי צו המבחן ניתן יהיה להפקיעו ולשוב ולגזור את עונשו.

התחייבות - הנאשם יחתום על התחייבות בסכום של 4,000 ₪ להימנע מלעבור במשך שלוש שנים מהיום על

עבירות בהן הורשע. היה והנאשם לא יחתום על ההתחייבות כאמור בתוך 7 ימים מהיום, יאסר בגין כך למשך 14 ימים.

24. ניתן בזאת צו להשמדת/חילוט השבת המוצגים, לפי שיקול דעת המאשימה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

העתק גזר הדין יישלח לשירות המבחן.

ניתן היום, כ' טבת תשע"ז, 18 ינואר 2017, במעמד הצדדים.